

FORSVARSAKADEMIET

December 2025

Uddannelsesordning Tjenestegrensuddannelsen til Flyvevåbnet Teknik

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
UDDANNELSENS FORMÅL	3
UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE	3
UDDANNELSENS TITEL	4
ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER.....	5
UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER.....	5
UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING.....	6
EVALUERING	8
PRØVER OG BEDØMMELSER.....	8
BEVIS	10
MERIT	10
ØVRIGE BEMÆRKNINGER.....	11
RETS- OG FORVALTNINGSGRUNDLAG	11
MODULBESKRIVELSER	12
MODUL: GRUNDLÆGGEDE TEKNIKMODUL.....	12
MODUL: TVÆRGÅENDE KOMPETENCEMODUL.....	14
MODUL: TEKNISK SKRUEPRAKTIK	17
MODUL: LUFTDYGTIGHED OG LUFTFARTSLOVGIVNING	19
MODUL: OPERATIV LOGISTIK OG KVALITETSSIKRING	21
MODUL: TEKNISK LEDERPRAKTIK.....	23

INDLEDNING

Uddannelsesordningen er en del af den samlede Officersuddannelse i Flyvevåbnet, tekniklinjen, og gælder for uddannelsesretning teknikofficer i Flyvevåbnet.

Uddannelsen udbydes af Forsvarsakademiet, og Chefen for Flyvevåbnets Officersskole er studiechef for uddannelsen. Studiechefen er ansvarlig for planlægning, koordination og gennemførelse af uddannelsen, som gennemføres med støtte fra Forsvarets myndigheder. De enkelte myndigheder er ansvarlige for, at de uddannelsesdele de gennemfører, gennemføres jf. denne uddannelsesordning.

Uddannelsesordningen er gældende fra 1. februar 2026.

UDDANNELSENS FORMÅL

Formålet med tjenestegrensuddannelsen for teknikofficerer i Flyvevåbnet er at bringe den studerende viden, færdigheder og kompetencer, der kvalificerer den studerende til selvstændigt at kunne virke som teknisk officer og kunne indtræde i en operativ funktion selvstændigt og i samarbejde med andre inden for det tekniske område i Flyvevåbnet.

Ydermere skal den studerende opnå de grundlæggende kvalifikationer, der er en forudsætning for at kunne videreuddanne sig på officersniveau.

UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter endt uddannelse skal den studerende have opnået nedenstående viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have forståelse for det tekniske område og dets rolle i Flyvevåbnet, herunder opgaver og organisation med fokus på vedvarende luftdygtighed.
- Have forståelse for de teknologier som anvendes i FLV
- Have forståelse for gældende principper og systemer inden for kvalitetsledelse- og styring, herunder særligt DKMAR.
- Have viden om flysystemer og evne til at forstå og bidrage til dialogen med udførende led.
- Have viden om Safety Management Systems (SMS) og Human Factors omkring vedligeholdelsesorganisationen.
- Have forståelse for performance metrics relateret til vedligeholdelses- og forsyningsvirksomheden, herunder forretningsmodeller og økonomi.
- Have forståelse for Flyvevåbnets logistiske værdikæde i såvel en national som en international kontekst.
- Have forståelse for den tekniske kultur i Flyvevåbnet og hvordan man som leder begår sig i denne (ledelse gennem specialister).
- Have forståelse af logistiske principper og processer i såvel en militær som civil kontekst.
- Have forståelse af Forsvarets forsyningsystem herunder viden om reservedelsstyring generelt og for dele til flysystemer, lagerlogistik og turn-around-tider.

- Have forståelse for produktions- og driftsstyring, herunder forståelse for vedligeholdelsesplanlægning, koncepter og reparationer.
- Have viden om og forståelse af bestemmelser og direktiver for gennemførelsen af den tekniske virksomhed i Flyvevåbnet samt øvrigt relevant bestemmelsesmæssigt grundlag for den tekniske officers virke.

Færdigheder

- Kunne analysere og vurdere informationer og på baggrund heraf bidrage til planlægning og gennemførelse af den tekniske og logistiske virksomhed på enhedsniveau, inden for såvel en national som international ramme.
- Kunne anvende og forholde sig kritisk til principper og metoder inden for kvalitetsstyring og kvalitetssikring.
- Kunne anvende og forholde sig kritisk til principper for produktions- og driftsstyring.
- Kunne vurdere effekten af menneskelige faktorer på luftdygtigheden i det daglige arbejde.
- Kunne anvende og forholde sig kritisk til gældende bestemmelser og koncepter i relation til egen praksis som Teknisk Officer.
- Have forståelse for ansvarskæden i en flyvedligeholdelsesorganisation og hvorledes DKMAR skaber rammerne for denne.

Kompetencer

- Selvstændigt identificere mulige udviklingsområder inden for eget ansvarsområde som Teknisk Officer samt analysere og vurdere disse med henblik på såvel optimering af eksisterende processer og procedurer som udvikling af nye.
- Kunne reflektere over gældende bestemmelser og koncepter i Flyvevåbnet inden for det tekniske fagområde og på baggrund heraf selvstændigt udvikle egen praksis som Teknisk Officer samt bidrage til udviklingen af såvel bestemmelser som koncepter.
- Selvstændigt kunne både indgå i og lede såvel teknikfaglige som tværfaglige samarbejder med relation til gennemførelsen af den tekniske og logistiske virksomhed i henholdsvis egen enhed, på Wing niveau, i Flyvevåbnet, i Forsvaret, i NATO og i internationale koalitioner.
- Selvstændigt kunne håndtere komplekse samt udviklingsorienterede udfordringer inden for det tekniske område i en ledelsesmæssig kontekst i såvel en national som en international ramme.

UDDANNELSENS TITEL

Uddannelsens titel på dansk og engelsk er:

- Tjenestegrensuddannelsen i Flyvevåbnet – Teknik.
- Royal Danish Air Force Officers Branch Training – Logistics.

ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER

Følgende forudsætninger gør sig gældende for at kunne påbegynde uddannelsen:

- Skal have gennemført officersbasisuddannelsen i Flyvevåbnet eller Løjtnantsuddannelsen i Hæren.
- Skal være sikkerhedsgodkendt.

Hvis ansøgeren ikke lever op til de formelle adgangskrav, kan der foretages en real-kompetencevurdering efter ansøgning.

Afgørelsen om optagelse træffes af Studiechefen (jf. FAK-BST 180-16).

UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER

Uddannelsen gennemføres primært som tilstedeværelsesundervisning vekslende mellem teori og praktik. Der kan være enkelte emneområder, hvor gennemførelsen er tilrettelagt som blended learning, selvstudie eller lignende. Derudover suppleres undervisningen med fjernundervisning, hvor dette gavner det samlede læringsudbytte.

Ud over de faglige læringsaktiviteter integreres dannelsen af kadettens forståelse af dennes rolle og position i Flyvevåbnet og Forsvaret samt det medfølgende ansvar som repræsentant for Forsvaret.

Kadetterne kan undervejs i uddannelsen gives forskellige ansvarsområder og opgaver inden for deres daglige virke- og tjenesteområde for at udvikle kadettens personlige egenskaber og kompetencer evne som fører, leder og instruktør.

Der er under uddannelsen fokus på, at undervisning og læring afspejler og inddrager de aktuelle pædagogiske og læringsmæssige principper for Forsvaret, hvorfor delta-gerorienteret undervisning og ansvar for egen læring indgår som naturlige elementer i uddannelsen.

Uddannelsen gennemføres primært på dansk.

UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING

Tjenestegrensuddannelsen for Teknik er berammet til cirka 11 måneder inklusiv ferie og helligdage.

Uddannelsens overordnede struktur

Uddannelsens overordnede struktur fremgår af nedenstående illustration og varer 40 uger eksklusiv ferier og helligdage.

Tjenestegrensuddannelse I 20 uger			Tjenestegrensuddannelse II 20 uger		
Grundlæggende Teknikmodul	Tværgående Kompetencemodul	Teknisk skruerpraktik	Luftdygtighed og Luftfartslovgivning	Operativ Logistik og Kvalitets sikring	Teknisk lederpraktik
11 uger	3 uger	6 uger	5 uger	5 uger	10 uger

Tjenestegrensuddannelsen er opdelt i moduler af forskellige varighed og indhold. Rækkefølgen af de enkelte moduler kan variere afhængig af, hvornår de bliver udbudt.

Tjenestegrensuddannelse I

Modulet består af tre underliggende moduler af en samlet varighed af ca. 20 uger. Grundlæggende Teknikmodul, Tværgående Kompetencemodul og Teknisk Skruerpraktik.

Grundlæggende Teknikmodul

Modulet har til formål at give den kommende tekniske officer i Flyvevåbnet en komprimeret og målrettet introduktion til de vigtigste tekniske discipliner, som danner fundamentet for Flyvevåbnets evne til at opretholde vedvarende luftdygtighed. Modulet tilbyder et intensivt overblik over teknisk viden, praksis og kultur, som officeren skal kunne forstå, anvende og navigere i som leder. Derudover introduceres betydningen af menneskelige faktorer (Human Factors) og deres konsekvenser for sikkerhed, samarbejde og teknisk ledelse i en højt specialiseret og sikkerhedskritisk organisation. Modulet skal klæde den studerende på til at indgå i et teknisk vedligeholdelsesmiljø og være bindeled mellem tekniske specialister og den øvrige organisation.

Tværgående Kompetencemodul

Modulet har til formål at bibringe et tværgående fokus og kombinere cyber- og militær sikkerhed, site survey samt lean-principper for at styrke både beskyttelse og effektivitet i operationelle miljøer. Modulet giver deltagerne en helhedsforståelse af, hvordan sikkerhed og optimering kan integreres på tværs af funktioner og discipliner. Der arbejdes med praktiske metoder til risikovurdering, beskyttelse af kritisk infrastruktur og løbende procesforbedringer. Modulet understøtter en robust og smidig drift, der er tilpasset både militære og civile behov. Fagene er placeret på tværs af hele TGU1.

Teknisk skruerpraktik

Modulet har til formål at videreudvikle den studerendes viden, færdigheder og kompetencer, som er introduceret i det grundlæggende teknikmodul. Den tekniske skruerpraktik omfatter grundlæggende vedligeholdelsesopgaver på manuelt niveau og skal

ruste den studerende til at udføre opgaver i Flyvevåbnets værksteder og Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste (FVT). Modulet giver desuden indsigt i den daglige drift på værkstederne og tilfører en solid faglig ballast, som den studerende kan anvende både i resten af uddannelsen og i det fremtidige virke. Der opnås forståelse for arbejdsstrukturer, procedurer og regler, som flyteknikerne arbejder efter til daglig. Modulets gennemførelse dokumenteres via en logbog.

Tjenestegrensuddannelse II

Modulet består af tre underlagte moduler med en samlet varighed af ca. 20 uger. Luftdygtighed og Luftfartslovgivningen, Operativ Logistik og Kvalitetssikring og Teknisk lederpraktik.

Luftdygtighed og Luftfartslovgivning

Modulet har til formål at give den kommende tekniske officer i Flyvevåbnet en grundlæggende forståelse for de lovgivningsmæssige, organisatoriske og ledelsesmæssige rammer, der sikrer luftdygtigheden i militær luftfart. Modulet skal ruste den studerende til at agere som leder i en teknisk kultur præget af høje krav til sikkerhed, kvalitet og compliance. Gennem praksisnær undervisning og relevant lovgivning opbygges et solidt grundlag for rollen som teknisk officer med ansvar for sikkerhed, kvalitet og udvikling.

Operativ Logistik og Kvalitetssikring

Modulet har til formål at give de studerende en bred introduktion til nøgleområder inden for operativ logistik og kvalitetssikring med fokus på Forsvarets kontekst. Modulet kombinerer undervisning i operativ logistik og radarlære med en grundlæggende forståelse af Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste (FVT), herunder strukturer, processer og samarbejdsflader. Derudover opnår de studerende kompetencer inden for auditprocesser med henblik på at kunne agere som auditorer i praksis. Undervisningen styrkes af statistik, som giver et analytisk fundament til at evaluere og forbedre vedligeholdelses- og logistikprocesser. Modulet bidrager til en helhedsforståelse af, hvordan effektiv logistik, teknisk indsigt og kvalitetssikring understøtter operationel kapacitet og driftssikkerhed.

Teknisk lederpraktik

Modulet har til formål at udvikle den studerendes viden, færdigheder og kompetencer inden for enhedens ledelsesprocesser der vedrører produktion, kvalitetsstyring, logistik og mandskabsledelse. Modulet bygger videre på den tekniske skruepraktik, hvor den studerende opnåede viden, færdigheder og kompetencer inden for de grundlæggende vedligeholdelsesopgaver i en vedligeholdelsesorganisation. Ledelsespraktikken gennemføres derfor med fokus på at anvende tidligere opnået viden, færdigheder og kompetencer til at indgå i de daglige opgaver.

Uddannelsens tilrettelæggelse

Uddannelsen kan tilrettelægges med en ugentlig uddannelsesbelastning med op til 45 timer. Det dækker egentlige undervisningsaktiviteter, klargøring forud for og vedligeholdelse efter undervisning, administration m.m. I forbindelse med øvelser må der forventes arbejde udover normal arbejdstid, herunder natarbejde, samt i weekender.

Uddannelsen er praksisnær, således at eleverne efter uddannelsen kan identificere og anvende ledelsesværktøjer og procedurer, der er gældende for officerer på laveste lederniveau i Flyvevåbnet. Uddannelsen afvikles med en naturlig progression.

Uddannelsen tilrettelægges endvidere med et udgangsniveau og en progression inden for det fysiske og psykiske belastningsområde, således at akutte og overbelastningsskader minimeres mest muligt.

Modulerne er tilrettelagt således, at der er en kontinuerlig læringsprogression fra start til slut, med hensigten at udvikle en samlet helhed af viden, færdigheder og kompetencer inden for specialet operationsstøtte i Flyvevåbnet.

Kadetten skal have afsluttet foregående modul, før næste modul kan påbegyndes.

	Tjenestegrensuuddannelse I 20 uger															
Grundlæggende Teknik modul																
Tværgående kompetencemodul																
Teknisk skruerpraktik																

	Tjenestegrensuuddannelse II 20 uger															
Luft dygtighed og luftfartslovgivning																
Operativ logistik og kvalitetssikring																
Teknisk lederpraktik																

EVALUERING

Uddannelsen og de enkelte moduler evalueres jf. FAKBST 180-4.

Evalueringer og tilbagemeldinger indgår i den samlede kvalitetssikring af enhedens/skolens uddannelser og anvendes til løbende udvikling af samme jf. FAKBST 180-3, FAKBST 180-10, FAKBST 180-17.

PRØVER OG BEDØMMELSER

Læringsudbytte dokumenteres undervejs hovedsageligt ved prøver, der kan bestås ved skriftlige- og praktiske eksamener. Bedømmelsen sker som en individuel bedømmelse eller efter 7-trinsskalaen. Enkelte moduler bedømmes ved deltagelse i undervisningsforløb som bestået/ikke bestået. Alle bedømmelser foretages af minimum to bedømmere.

Karaktergivning og censorvirksomhed gennemføres efter Forsvarsakademiets supplerende bestemmelse for eksamen (FAKBST 180-2).

Igennem uddannelsesforløbet foretages løbende helhedsvurderinger af kadetten med henblik på at identificere udviklingspunkter og vurdere egnetheden til en kommende ansættelse som officer i Flyvevåbnet.

Vurderingen understøttes af resultaterne af kadetternes honorering af modulernes mål, enkelte tests, prøver, vurderinger og eksamener.

Kadetten vil derudover løbende modtage feedback på egne præstationer og udviklingspunkter. Manglende imødekommelse afleder en evalueringssamtale.

Såfremt det vurderes, ud fra en samlet betragtning med udgangspunkt i uddannelsens mål for læringsudbytte og FOKUS kompetencer, at en kadet ikke besidder de kompetencer eller udviklingspotentialer, som er nødvendige for at leve op til kravene til en officer efter den samlede gennemgang af uddannelsen, kan det medføre, at kadetten på baggrund af en kommission jf. FKOBST FAK.180-6, Bestemmelser om uansøgt afgang fra fuldtidsuddannelser i Forsvaret, må afgå fra uddannelsen. Afgørelse om uansøgt afgang fra uddannelsen sker derfor altid på baggrund af en evalueringssamtale (kommission).

Ved uddannelsens afslutning udarbejder Flyvevåbnets Officersskole en Personudtalelse (PU) på kadetten iht. FPSBST 405-1, Bestemmelse for Forsvarsministeriets kompetence- og bedømmelsessystem (FOKUS). Udtalelsen sendes til kadettens stamenhed.

Oversigt over prøver og bedømmelser

Nedenstående oversigt angiver prøver og bedømmelser for tjenestegrensuuddannelsen I og II. Bedømmelse af modulernes eksterne delelementer fremgår af disses respektive modulbeskrivelser.

Ved bedømmelse af kadetten anvendes bestået/ikke bestået.

Nedenstående prøver skal alle bestås for, at uddannelsen i sin helhed er bestået.

Teknikofficer uddannelsen i Flyvevåbnet			
Modul/Fag	Form	Bedømmelse	Bedømmer
Grundlæggende Teknikmodul	Skriftlig gennemførelse	Bestået/ikke bestået	Intern
Tværgående Kompetencemodul	Skriftlig gennemførelse Praktisk gennemførelse	Bestået/ikke bestået	Intern
Teknisk skruepraktik	Praktisk eksamen	Bestået/ikke bestået	Intern
Luftdygtighed og Luftfartslovgivning	Skriftlig gennemførelse	Bestået/ikke bestået	Ekstern/Intern
Operativ Logistik og Kvalitetssikring	Skriftlig gennemførelse	Bestået/ikke bestået	Ekstern/Intern
Teknisk lederpraktik	Mundtlig evaluering	Bestået/ikke bestået	Intern

Nærmere forhold omkring prøver og bedømmelser findes i de enkelte underlagte modulbeskrivelser.

Omprøver

Kadetter, der ikke består de ordinære prøver med minimumskaraktaren "02" tilmeldes automatisk til ny prøve. Prøven gennemføres snarest muligt efter den ordinære prøve. Kadetterne gives i alt to prøveforsøg. I særlige situationer kan Studiechefen indstille sergenten studerende til et tredje, og sidste, prøveforsøg.

Hvis kadetten fortsat ikke har opnået karakteren "02" efter forsøgene, kan Studiechefen indstille denne til fornyet gennemgang af uddannelsen på næste hold efter godkendelse af Flyverkommandoen.

I øvrigt henvises til FKOBST FAK.180-6, "Bestemmelse for uansøgt afgang fra Forsvarets leder- og mellemlideruddannelser der gennemføres som fuldtidsstudie".

Klage over prøver

Klagevejledningen er beskrevet i FAK-BST 180.2.

Kadetten kan jf. FAKBST 180-2 indgive klage over en prøve, hvis vedkommende mener, at gennemførelsen af prøven eller bedømmelsen ikke har været gennemført korrekt, eller kadetten af andre grunde ikke umiddelbart kan acceptere prøveresultatet.

En klage skal jf. FAKBST 180-2 afsnit 21 være skriftligt begrundet og indgives til Forsvarsakademiets studiekontor.

Klagen skal indgives senest to uger efter, at prøveresultatet er meddelt. Fristen løber dog tidligst fra den dato, der er oplyst for meddelelsen af resultatet.

Studiechefen kan dispensere fra ovennævnte klagefrist, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

BEVIS

Til kadetter, der opfylder beståelseskriterierne, udfærdiges der et uddannelsesbevis for den samlede uddannelse, hvoraf karakter eller bedømmelse for de enkelte moduler fremgår.

Kadetter der ikke gennemfører hele uddannelsen, kan efter anmodning få udleveret et bevis med de beståede elementer/moduler/fag.

Beviser udfærdiges og udleveres af Flyvevåbnets Officerssskole.

MERIT

Teknikuddannelsen er en unik uddannelse med fokus på kompetenceudvikling inden for det militære vidensfelt.

Det er ikke muligt at søge merit for uddannelsen som helhed.

Afgørelsen om at tildele merit skal altid træffes på baggrund af en faglig vurdering af ækvivalensen og relevansen mellem de berørte uddannelseselementer. Det er et krav, at man er optaget på den uddannelse, hvori man ansøger om at få merit for tidligere beståede uddannelseselementer.

Merit kunne eksempelvis tildeles i situationer, hvor den pågældende allerede har gennemført et Q-givende kursus. Se endvidere FAKBST 180-16.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Fravær

Kadetten har mødepligt under hele uddannelsen. Lovligt fravær er ved godkendt ansøgning om ekstraordinær tjenestefrihed eller ved sygdom jf. FPSBST 408-17, Bestemmelse om ekstraordinær tjenestefrihed. Ved længere fravær træffer Studiechefen på baggrund af et konkret og individuelt grundlag afgørelse om, hvorvidt kadetten kan fortsætte på uddannelsen eller ej. Træffes der afgørelse om afgang fra uddannelsen sker dette iht. FKOBST FAK.180-6, "Bestemmelse for uansøgt afgang fra Forsvarets leder- og mellemlideruddannelser der gennemføres som fuldtidsstudie".

Hvis fravær gør, at kadetten ikke kan tildeles bedømmelsen "Bestået" for et modul, der udelukkende bedømmes ved tilstedeværelse, kan Studiechefen på baggrund af en konkret og individuel vurdering træffe afgørelse om, at kadetten kan fortsætte på uddannelsen. I så fald gennemføres det manglende modul på et efterfølgende hold og eksamensbevis tildeles først herefter.

Afgang fra uddannelse

Der henvises til FKOBST FAK.180-6, "Bestemmelse for uansøgt afgang fra Forsvarets leder- og mellemlideruddannelser der gennemføres som fuldtidsstudie"

RETS- OG FORVALTNINGSGRUNDLAG

Retsgrundlag

- a. BEK nr. 582 af 24/05/2017 - Bekendtgørelse af lov om Forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. § 8.a

Forvaltningsgrundlag

- b. FKOBST FAK.180-6 Bestemmelse for uansøgt afgang fra Forsvarets leder- og mellemlideruddannelser der gennemføres som fuldtidsstudie.
- c. FPSBST 405-1 Bestemmelse for Forsvarsministeriets kompetence- og bedømmelsessystem (FOKUS).
- d. FPSBST 408-17 Bestemmelse om ekstraordinær tjenestefrihed.
- e. FAKBST 180-02 Supplerende bestemmelse for eksamen.
- f. FAKBST 180-03 Bestemmelse om direktiv for uddannelsesstyring.
- g. FAKBST 180-04 Bestemmelse for undervisningsevaluering ved Forsvarsakademiet.
- h. FAKBST 180-07 Eksamenssnyd, procedurer og sanktioner.
- i. FAKBST 180-10 Rammedirektiv for kvalitetssikring og -udvikling af FAK uddannelser.
- j. FAKBST 180-13 Bestemmelse for eksamens- og kursusbeviser.
- k. FAKBST 180-16 Bestemmelse om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved Forsvarsministeriets uddannelser.
- l. FAKBST 180-17 Bestemmelse for uddannelsesrapportering
- m. FAKBST 180-22 Bestemmelse for undervisning i operativ folkeret ved Forsvarsakademiet.
- n. FAKBST 180-23 Bestemmelse for specialpædagogisk støtte vedrørende dysleksi ved Forsvarsakademiet.

MODULBESKRIVELSER

MODUL: GRUNDLÆGGEDE TEKNIKMODUL

Varighed: 11 uger

FORMÅL

Formålet med modulet er at give den kommende tekniske officer i Flyvevåbnet en komprimeret og målrettet introduktion til de vigtigste tekniske discipliner, som danner fundamentet for Flyvevåbnets evne til at opretholde vedvarende luftdygtighed. Modulet tilbyder et intensivt overblik over teknisk viden, praksis og kultur, som officeren skal kunne forstå, anvende og navigere i som leder. Derudover introduceres betydningen af menneskelige faktorer (Human Factors) og deres konsekvenser for sikkerhed, samarbejde og teknisk ledelse i en højt specialiseret og sikkerhedskritisk organisation. Modulet skal klæde den studerende på til at indgå i et teknisk vedligeholdelsesmiljø og være bindeled mellem tekniske specialister og den øvrige organisation.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Have kendskab til de teknologier, der anvendes i Flyvevåbnet, og deres anvendelse i daglig drift og vedligehold.
- Have viden om flysystemer, deres opbygning og funktion.
- Have viden om menneskelige faktorerers betydning for flyvesikkerhed, vedligeholdelses kvalitet og organisationskultur.

Færdigheder

- Kunne indgå i og bidrage til dialoger med udførende led, herunder mekanikere og tekniske specialister, om tekniske og menneskelige problemstillinger.
- Kunne identificere og tage højde for de menneskelige faktorerers indflydelse på teknisk drift og sikkerhed i beslutningsprocesser.
- Kunne formidle kompliceret tekniske forhold på en måde, der understøtter sikkerhed, effektivitet og ledelsesmæssige prioriteringer.

Kompetencer

- Have forståelse for den tekniske kultur i Flyvevåbnet og kunne begå sig som leder i en kultur, hvor ledelse sker gennem specialister.
- Kunne koble teknisk og humanfaktor indsigt med organisatoriske behov og krav til operationel parathed.
- Kunne agere som bindeled mellem tekniske og operative funktioner i organisationen, med forståelse for de konsekvenser menneskelige faktorer har på drift, kvalitet og sikkerhed.

INDHOLD

Modulet er bygget op som en intensiv introduktion til de centrale tekniske discipliner inden for luftfart, baseret på elementer fra EASA Part-66 modulerne 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15 og 17.

- Grundlæggende aerodynamik og flyets fysiske principper
- Elektriske og elektroniske systemer
- Materialeleære og flystrukturer
- Motorlære og fremdrivningssystemer
- Vedligeholdelsesprocedurer og tekniske standarder
- Menneskelige faktorer (Human Factors): herunder forståelse for menneskelig ydeevne, samarbejde, kommunikation, beslutningstagning og træthed, samt deres betydning for vedligeholdelseskvalitet og flyvesikkerhed

Undervisningen giver et bredt, praksisnært og anvendelsesorienteret overblik over de tekniske og menneskelige systemer og procedurer, som er fundamentale for arbejdet i Flyvevåbnet. Der lægges særlig vægt på at forstå sammenhængene mellem teknologi, mennesker og organisation, og hvordan disse påvirker luftdygtighed og sikkerhed.

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Undervisningen foregår på en godkendt EASA Part-147 skole og er tilrettelagt med inspiration fra skolens praksis for flymekanikeruddannelse, dog uden at være EASA Part-66 godkendt. Modulet drager fordel af den høje faglige standard og praksisnære tilgang, som kendetegner mekanikeruddannelsen, men er tilpasset officerernes behov for at forstå og lede i et teknisk miljø.

Undervisningen kombinerer klasseundervisning, case-baserede diskussioner, praktiske demonstrationer og selvstudier. Der arbejdes aktivt med humanfactors-principper gennem refleksion, cases og diskussioner om, hvordan menneskelige faktorer påvirker drift og sikkerhed.

EKSAMEN

Modulet afsluttes med en mundtlig præsentation, hvor den studerende skal demonstrere forståelse for de tekniske områder og de menneskelige faktorerers konsekvenser, samt evnen til at formidle tekniske problemstillinger i en organisatorisk og ledelsesmæssig kontekst.

Slutteligt skal den studerende bestå en Human Factor test.

Eksamensbevis fra Forsvarets Flytekniske Uddannelseseskadrille.

MODUL: TVÆRGÅENDE KOMPETENCEMODUL

Varighed: 3 uger

FORMÅL

Dette modul har et tværgående fokus og kombinerer cyber- og militær sikkerhed, site survey samt lean-principper for at styrke både beskyttelse og effektivitet i operationelle miljøer. Modulet giver deltagerne en helhedsforståelse af, hvordan sikkerhed og optimering kan integreres på tværs af funktioner og discipliner. Der arbejdes med praktiske metoder til risikovurdering, beskyttelse af kritisk infrastruktur og løbende procesforbedringer. Modulet understøtter en robust og smidig drift, der er tilpasset både militære og civile behov.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Have grundlæggende viden ang. almindeligt forekommende IT sikkerhedsproblemer og risici.
- Have grundlæggende viden ang. almindeligt forekommende IT sikkerhedsprocedurer og programmer til imødegåelse af brud på IT sikkerheden.
- Skal have viden om basale metoder og normer inden for den militære sikkerhedstjeneste FKOBST.358-1 og FKOBST F.358-1.
- Skal have forståelse for den militære sikkerhedstjenestes grundlæggende vilkår og mekanismer.
- Have viden om site Survey teamets sammensætning, størrelse, funktioner og roller i relation til en opgave løsning
- Have viden om processen som udløser en site Survey opgave, samt forløbet til endelig beslutning om indsættelse af kapacitet.
- Have viden om og forståelse af de forskellige dokumenter der bruges i løsning af en Site survey opgave.
- Kan anvende relevante dokumenter i arbejdet som site survey team
- Kan anvende terminologier, forkortelser og begreber på tværs i teamet under løsning af case opgave
- Kan vurdere et praktisk problem i case opgaven og komme med forslag til justeringer af løsning på opgaven.
- Skal forstå lean-teorien og dens metoder samt hvordan det anvendes i praksis.
- Have en grundlæggende forståelse for Forsvarets kvalitetsledelsessystemer og deres indbyrdes sammenhæng.
- Have viden om processer og deres indbyrdes sammenhæng.

Færdigheder

- Kunne udføre enkle praktiske procedurer til sikring af PC/Mobil/Tablet/Cloud samt Sociale profiler.
- Kunne udføre enkle procedurer til identifikation af potentielle brud på eller brud på IT sikkerheden ved FLV systemer, missioner, wings.

- Skal kunne anvende faglig terminologi med samarbejdspartnere.
- Skal kunne anvende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver, under overholdelse af FKOBST 358-1 og FKOBST F.358-1
- Kan indgå i et samarbejde på Site survey team ud fra egen faglig baggrund og erfaring.
- Kan tage ansvar for arbejdet med relevante dokumenter i forbindelse med en Site survey opgave
- Anvende centrale metoder og redskaber der knytter sig til at arbejde inden for Lean ledelsesområdet.
- Vurdere praksisnære problemstillinger samt opstille og vælge løsningsmuligheder.
- Identificere organisatoriske udfordringer og inddrage medarbejdere aktivt i Lean processen

Kompetencer

- Kunne rådgive ved egen myndighed om almindeligt forekommende IT trusler/brud på IT sikkerheden samt imødegåelse heraf.
- Kan indgå i et samarbejde med enhedens SIKOF ud fra egen faglig baggrund og erfaring.
- Skal kunne tage ansvar for afgrænsede sikkerhedsopgaver.
- At tage ansvar og være ressourceperson mht. enhedens kvalitetsledelsessystem samt etablering af sikre processer.

INDHOLD

Cyber Awareness:

- PC gennemgang og opsætning, Operativsystem, Antivirus, Cloud, Webmail, Browser, sikkerhed
- Mobilitet, Sikkerhed, Sårbarheder, Antivirus, Bluetooth, WIFI, APPS gennemgang, Cloud, SoMe, VPN installation, Webmail, Browser. IOS, Android.
- Spam/Phishing mails. Real case.
- Nyeste Trusselsbillede. EU/NATO/Forsvaret/Civilt.
- 2 Factor Authentication.

Flyvevåbnets grundlæggende SIKOF:

- Gennemgang af dokumenter (FKOBST.358-1 og FKOBST F.358-1)
- Sikkerhedstjeneste i forbindelse med FLV kapaciteter.
- FE sikkerhedsbriefing.
- Dokumentsikkerhed.
- Personelsikkerhed.
- Risikostyring.
- Fysisk og materiel sikkerhed.
- Operationssikkerhed.
- Rapportering.

Site Survey:

- Forhold som deltager i et Site Survey team,
- Oplæg til gennemførelse af en Site Survey i en fremmed nation,
- Gennemgang af procedurer for gennemførelsen af en Site Survey,

- Gennemgang af diverse aftalekomplekser og dokumenter,
- Forberedelse til gennemførelse af en fiktiv Site Survey,
- Rejsesikkerhed,
- Udarbejdelse af samarbejdsaftaler m.m. (bl.a. JIA)
- Udarbejdelse af plan for indsættelse af den samlede deployer bare kapacitet,
- Planlægning af afrejse, modtagelse og rutinemæssig opgaveløsning til/i indsættelsesområdet.

Kvalitetsrepræsentant (LEAN)

- ISO 9001 serien samt FKOBST 260-2 Bestemmelse om Kvalitetsledelse i Flyvevåbnet.
- Lean-ledelse som ledelsesfilosofi
- Lean-modeller, metoder og processer
- Lean-ledelse ved implementering af Lean
- Lean-ledelse og inddragelse af medarbejderne

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Undervisningen kombinerer klasseundervisning, case-baserede diskussioner, praktiske demonstrationer og selvstudier.

EKSAMEN

I modulet Cyber Awareness gennemføres der en slutkontrol på klassen.

I modulet Flyvevåbnets grundlæggende SIKOF gennemføres der multiple Choice eksamen under supervision af undervisere og uden brug af internettet.

I modulet Site Survey er der en løbende vurdering af kadetterne.

I modulet Kvalitetsrepræsentant (LEAN) er der mundtlig eksamen med udgangspunkt i et individuelt kort projekt. Bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

MODUL: TEKNISK SKRUEPRAKTIK

Varighed: 6 uger

FORMÅL

Formålet med praktikmodulet er at den studerende opnår praktisk erfaring med Flyvevåbnets processer inden for produktion, kvalitetsstyring og logistik.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTET

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Have forståelse af det tekniske område og dets rolle i Flyvevåbnet, herunder opgaver og organisation.
- Have forståelse af anvendelsen af elektronikteknik, flyteknik samt anvendte databrunderflader i Flyvevåbnet.
- Have viden om Forsvarets forsyningssystem.
- Have forståelse af konceptet for flyvesikkerhed, herunder Human Factors.
- Have forståelse af bestemmelser og direktiver for gennemførelsen af den tekniske virksomhed i Flyvevåbnet.

Færdigheder

- Kunne anvende koncepter inden for flyvesikkerhedsområdet herunder Human Factors.
- Kunne anvende databrunderflader i Flyvevåbnet.
- Kunne vurdere og anvende korrekt dokumentation.
- Kunne vurdere og anvende korrekt værktøj.

Kompetencer

- Skal kunne varetage vedligehold ved brugen af grundlæggende principper herfor, herunder principper for anvendelse af dokumentation og værktøj i et operativt miljø.
- Kunne reflektere over og forholde sig kritisk til gældende bestemmelser og koncepter i Flyvevåbnet inden for det tekniske fagområde.
- Kunne identificere og selvstændigt afgøre valg af korrekt værktøj.

INDHOLD

- Praktik som tekniker i Flyvevåbnet eller ved Forsvarets vedligeholdelsestjenestes værksteder.

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Modulet består af et praktikforløb ved Flyvevåbnets operative enheder, hvor den studerende gennem deltagelse i vedligehold af flyvevåbnets kapaciteter, tilegner sig viden om vedligeholdelsespraksis ved flyvevåbnets værksteder.

Den studerende skal under vejledning deltage i simple vedligeholdelsesopgaver, herunder

udsøgning af relevant dokumentation, håndtering og anvendelse af håndværktøj samt dokumentation af gennemført vedligeholdelse.

EKSAMEN

Der gennemføres én praktisk eksamen, hvor den studerende bliver vurderet bestået /ikke bestået ved intern censur.

Den studerende modtager en simpel vedligeholdelsesopgave og skal demonstrere evnen til at fremsøge relevant dokumentation, fremsøge korrekte reservedele og demonstrere korrekt anvendelse af værktøj.

Den studerende har to timer til at gennemføre opgaven.

Der er ingen forberedelsestid.

MODUL: LUFTDYGTIGHED OG LUFTFARTSLOVGIVNING

Varighed: 5 uger

FORMÅL

Formålet med modulet er at give den kommende tekniske officer i Flyvevåbnet en grundlæggende forståelse for de lovgivningsmæssige, organisatoriske og ledelsesmæssige rammer, der sikrer luftdygtigheden i militær luftfart. Modulet skal ruste den studerende til at agere som leder i en teknisk kultur præget af høje krav til sikkerhed, kvalitet og compliance. Gennem praksisnær undervisning og relevant lovgivning opbygges et solidt grundlag for rollen som teknisk officer med ansvar for sikkerhed, kvalitet og udvikling.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Have viden om Safety Management Systems (SMS) og Human Factors i relation til vedligeholdelsesorganisationen.
- Have viden om og forståelse af bestemmelser og direktiver for gennemførelsen af den tekniske virksomhed i Flyvevåbnet samt øvrigt relevant bestemmelsesmæssigt grundlag for den tekniske officers virke.

Færdigheder

- Kunne anvende og forholde sig kritisk til gældende bestemmelser og koncepter i relation til egen praksis som teknisk officer.
- Have forståelse for ansvarskæden i en flyvedligeholdelsesorganisation og hvordan DKMAR skaber rammerne for denne.

Kompetencer

- Selvstændigt kunne identificere udviklingsområder inden for eget ansvarsområde som teknisk officer samt analysere og vurdere disse med henblik på optimering af eksisterende processer og procedurer samt udvikling af nye.
- Kunne reflektere over gældende bestemmelser og koncepter i Flyvevåbnet inden for det tekniske fagområde, og på baggrund heraf selvstændigt udvikle egen praksis som teknisk officer samt bidrage til udviklingen af såvel bestemmelser som koncepter.

INDHOLD

Modulet omfatter en introduktion til de lovgivningsmæssige, organisatoriske og ledelsesmæssige forhold, der understøtter luftdygtighed i militær luftfart. Fokusområderne er EASA Modul 10 (Aviation Legislation), Safety Management Systems og EMAR/DKMAR, Undervisningen kobler teori og praksis gennem casearbejde og eksempler fra Flyvevåbnets tekniske organisation for at understøtte den studerendes forståelse af bestemmelser, sikkerhed og kvalitet i en militær kontekst.

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Undervisningen foregår på en godkendt EASA Part-147 skole og er inspireret af deres metode til uddannelse af flymekanikere. Selvom undervisningen ikke er EASA 147-godkendt, bygger den på samme faglige grundlag, tilpasset rollen som teknisk officer.

EKSAMEN

Modulet afsluttes med en mundtlig præsentation, hvor den studerende skal demonstrere forståelse for de lovgivningsmæssige, organisatoriske og tekniske områder, herunder gældende bestemmelser og Safety Management Systems.

Den studerende skal desuden kunne formidle og perspektivere tekniske problemstillinger i en organisatorisk og ledelsesmæssig kontekst med særligt fokus på rollen som teknisk officer i Flyvevåbnet.

Slutteligt skal den studerende bestå modul 10 multiple-choice eksamen (part 66 godkendt) under supervision af undervisere og uden brug af internettet.

Eksamensbevis

Registreres som et Q i DEMARS. Certificate of recognition på modul 10.

MODUL: OPERATIV LOGISTIK OG KVALITETSSIKRING

Varighed: 5 uger

FORMÅL

Dette modul giver de studerende en bred introduktion til nøgleområder inden for operativ logistik og kvalitetssikring med fokus på Forsvarets kontekst. Modulet kombinerer undervisning i operativ logistik og radarlære med en grundlæggende forståelse af Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste (FVT), herunder strukturer, processer og samarbejdsflader. Derudover opnår de studerende kompetencer inden for audit-processer med henblik på at kunne agere som auditorer i praksis. Undervisningen styrkes af statistik, som giver et analytisk fundament til at evaluere og forbedre vedligeholdelses- og logistikprocesser. Modulet bidrager til en helhedsforståelse af, hvordan effektiv logistik, teknisk indsigt og kvalitetssikring understøtter operationel kapacitet og driftssikkerhed.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTET

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Skal have grundlæggende viden omkring processer og forretningsgange i ERP systemet SAP.
- Skal have en overordnet viden omkring hvordan dette praktisk udmunder sig i Flyvevåbnet.
- Bidrage den studerende med grundlæggende viden om Supply Chain Management i Flyvevåbnet og Forsvaret som helhed.
- Bidrage den studerende med grundlæggende viden om ressourceprioritering i Flyvevåbnet.
- Have grundlæggende viden om relevante ISO standarder.
- Have en grundlæggende forståelse for Retningslinjer for audit af kvalitetsledelses-systemer med udgangspunkt i ISO 19011:2008
- Have viden om kommunikation og adfærd i forbindelse med audit.

Færdigheder

- Skal have grundlæggende færdigheder inden for SAP, dog kun i en grad dette kan danne grundlag for videre uddannelse.
- Kunne prioritere Forsvarets ressourcer hensigtsmæssigt efter operativ nødvendighed.
- Kunne danne sig et overblik over kommandoveje og forsyningsveje i relation til Logistik- og Vedligeholdelsestjenesten i sit fremtidige virke som teknisk officer.
- Bidrage den studerende med at kunne begå sig i Logistisk- og Vedligeholdelsestjenesten på grundlæggende niveau, uden dybdegående tekniske kompetencer.
- Beherske anvendelse af ISO standarderne og kunne bruge de fagtermer der har afsæt i ISO standarderne.
- Kursisten skal kunne udvælge auditområde og opstille audit- kriterier i forbindelse med gennemførelse af audits.

- Skal kunne identificere afvigelser i forbindelse med audit og kunne formidle audit-rapportens resultat på en hen- sigtmæssig måde.

Kompetencer

- Skal oparbejde begrænsede kompetencer inden for SAP MM/PM
- Har grundviden omkring lagerstyring og vedligehold i Flyvevåbnet.
- Kan anvende værktøjer til planlægning/re-planlægning af vedligehold/kapaciteter.
- Kunne fremsøge nødvendig viden til effektiv ressourceudnyttelse af kapaciteter/re-planlægning af vedligehold.
- At kursisten kan tage ansvar og indgå som auditor i FLV fly- sikkerhedsarbejde og kvalitetsarbejdet i FLV.
- Kan planlægge og tage ansvar for selvstændige audits

INDHOLD

Operativ logistik og kvalitetssikring

- SAP MM og PM
- Rundvisning rundt i FLV struktur, herunder skibslageret.
- Teoretiske, indledende kurser online på FELS

Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste (FVT ugen)

- Teoretiske, indledende kurser online på FELS
- Tjenestested besøg fx skive og Ålborg.

Kvalitetskoordinator/Lead-auditor

- ISO 9000 serien samt FKOBST 260-2 Bestemmelse om Kvalitetsledelse i Flyvevåbnet.

Ledelse

- Mødelederens rolle som Gamemaster.
- Mødeindkaldelse, dagsorden og mødereferat.
- Mødetyper og beslutningsformer.
- Dialog og kommunikation.
- Spørgeteknik og aktiv lytning.
- Beslutningsformer under møder.
- Anerkendende tilgang
- Systemisk og ledelsesbaseret coaching
- Feedback
- Refleksion
- Samtalens niveauer

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Undervisningen kombinerer klasseundervisning, case-baserede diskussioner, praktiske demonstrationer og selvstudier.

EKSAMEN

Ved afslutningen af Kvalitetskoordinator/Lead-auditor skal kadetterne bestå en, af FST godkendt, eksamen, der udstedes uddannelsesbevis af FLV og LEKON.

MODUL: TEKNISK LEDERPRAKTIK

VARIGHED: 10 uger

FORMÅL

Formålet med den tekniske lederpraktik er, at kadetten opnår praktisk erfaring med enhedens ledelsesprocesser inden for produktion, kvalitetsstyring og logistik.

MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter gennemførelse af modulet skal kadetten have opnået følgende mål for læringsudbytte:

Viden

- Have viden om enhedens anvendelse af kvalitetsledelse og -styring.
- Have viden om elektronikteknik, flyteknik samt anvendte databrugeterflader for enhedens luftfartøjer.
- Have forståelse af enhedens logistiske principper og vedligeholdelsesprocesser.
- Have forståelse for enhedens forsyningssystem, herunder også procedurer og arbejdsgange for anskaffelse og implementering af nyt materiel.
- Have forståelse af bestemmelser og direktiver for gennemførelsen af den tekniske virksomhed ved enheden samt øvrigt relevant bestemmelsesmæssigt grundlag for teknikofficerens virke.
- Skal have forståelse af enhedens daglige ledelse, planlægning og prioritering af værkstedets opgaver.

Færdigheder

- Kunne vurdere og selvstændigt kunne gennemføre ledelse, planlægning og gennemførelse af den tekniske og logistiske virksomhed på enhedsniveau.
- Kunne anvende relevante IT-systemer til ledelsesmæssigt at understøtte vedligeholdelses-, forsynings- og logistiske processer.

Kompetencer

- Kunne reflektere over og herunder forholde sig kritisk til enhedens gældende bestemmelser og koncepter inden for det tekniske fagområde.
- Kunne indgå i teknikfagligt og tværfagligt samarbejde med relation til gennemførelse af den tekniske og logistiske virksomhed ved værkstedet
- Skal med støtte fra chefer kunne udøve daglig ledelse i et værkstedsmiljø.
- Kunne identificere og vurdere mulige udviklingsområder inden for eget ansvarsområde som teknikofficer samt analysere og vurdere disse med henblik på såvel optimering af eksisterende processer og procedurer som udvikling af nye.

INDHOLD

- Mødeledelse.
- Ressourceallokering.
- Projektledelse.
- Kvalitetsledelse.
- Kvalitetsstyring.

LÆRINGSAKTIVITETER OG UNDERVISNINGSFORMER

Enheden, der er ansvarlig for praktikforløbet, skal tilrettelægge et praktikforløb for kadetten, der indeholder deltagelse i ledelsessituationer ved værkstedet. Dette er fortrinsvis:

- Daglig mødeledelse i forhold til prioritering af opgaver og ressourceanvendelse.
- Ledelse af planlægningsmøder på længere horisont (uge-/månedsbasis) hvor værkstedets opgaver planlægges og tilrettelægges.
- Ledelse af enkeltstående opgaver (simpel projektledelse).
- Deltagelse i enhedens auditprogram.
- Undersøgelse af hændelser, f.eks. interview af medarbejdere.

Enheden kan fastsætte andre aktiviteter såfremt de bidrager til opfyldelse af læringsmålene.

Opgaverne dokumenteres i en logbog.

EKSAMEN

Modulet afsluttes med en evalueringssamtale om praktikperiodens aktiviteter, og den studerende modtager mundtlig såvel som skriftligt feedback på sit virke.

Underviseren foretager en løbende vurdering af kadetten under modulet og herunder tildeler kadetten bestået/ikke bestået for modulet.